

Перспективи використання відкритих автоматизованих інтегрованих бібліотечних систем в Україні

Сергій Дубик, Андрій Андрухів & Сергій Назаровець

Уявіть, що Ви
прийшли купувати
швейцарський ніж,
а в магазині Вам
кажуть...

...Якісні ножі лише за євро...
...Коркотяг з'явиться тільки у
новій версії... ...Більшості
потрібних інструментів
просто немає... ...Щомісяця
платіть за користування...

Ви купите
відкривалку?!

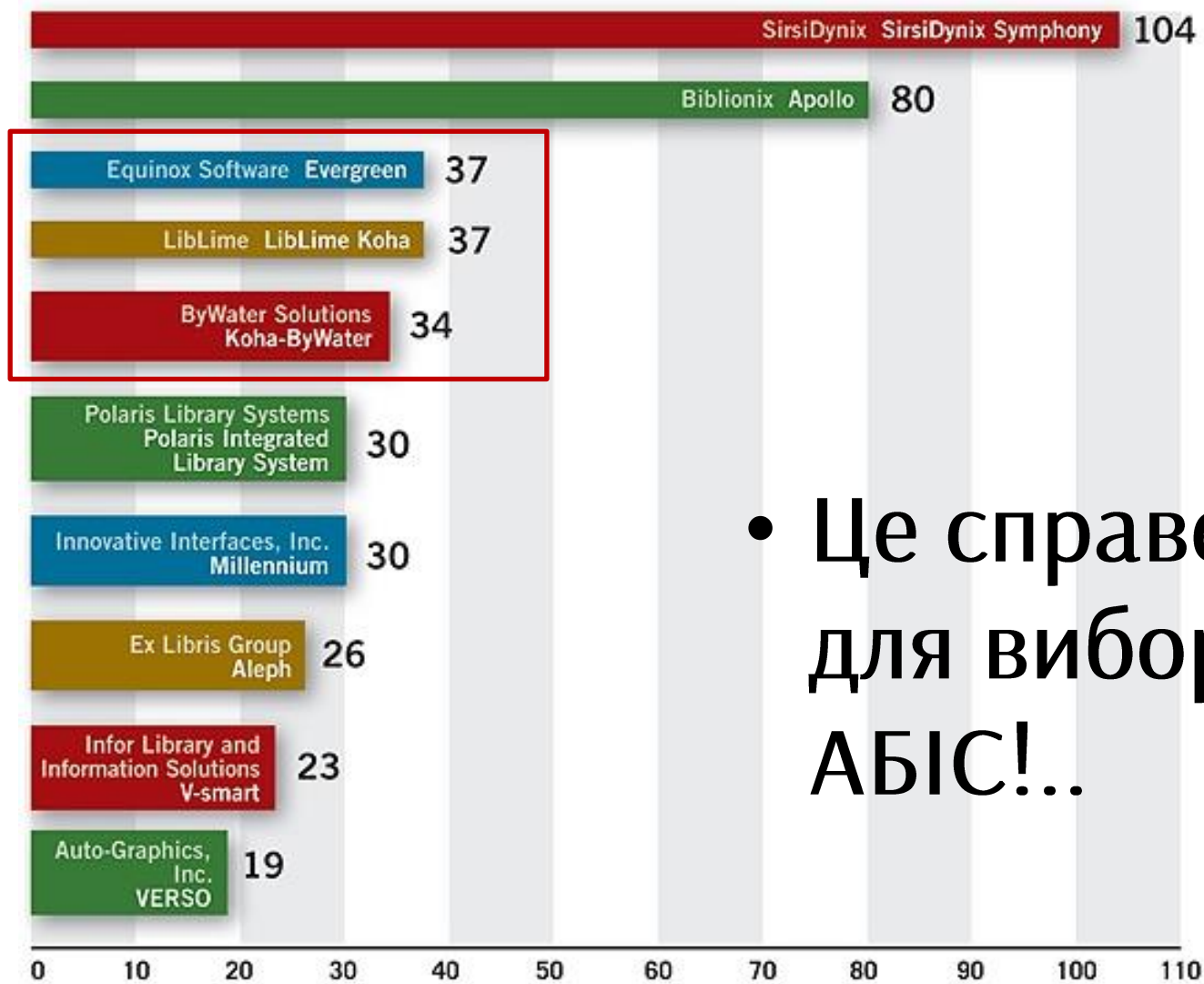

Чи заплатите
будь-яку ціну?!

НІ

ВИ ШУКАТИМЕТЕ
КРАЩИЙ ВАРІАНТ:
ціна – якість

- Це справедливо і для вибору АБІС!..

Джерело: <http://www.thedigitalshift.com/2013/04/ils/automation-marketplace-2013-the-rush-to-innovate/>

Library Systems Report 2016

By [Marshall Breeding](#) | May 2, 2016

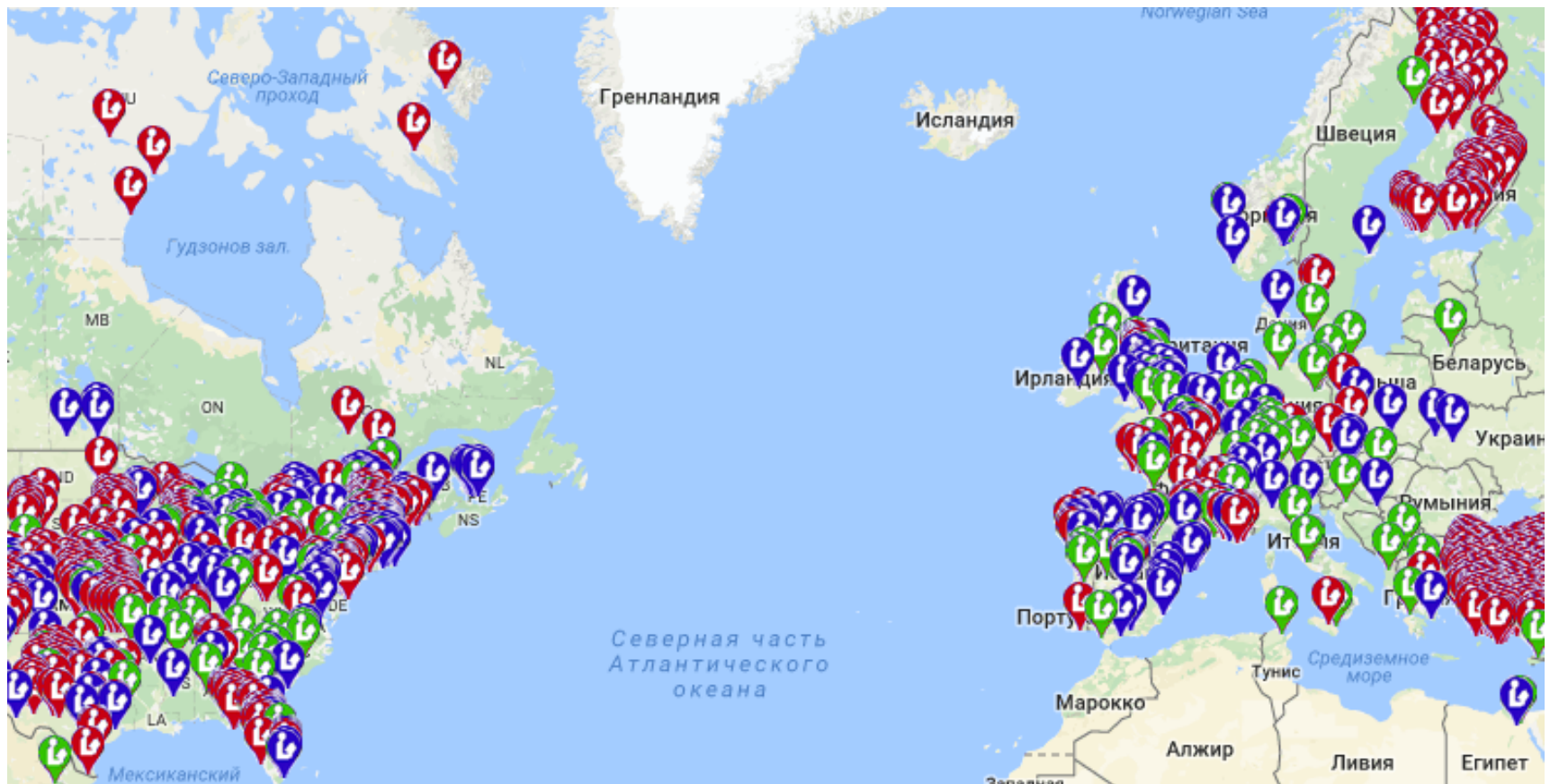
Open source library software

Another power play is in the arena of open source library software. The stakes here pit community-based development against development of proprietary software by commercial companies. Libraries value open source options and yearn for less expensive software and flexibility often not delivered by proprietary products, but an alternative will prevail only if it has superior functionality. Regardless of the software license and development model, the outcomes depend on how the software aligns with the needs of the organizations it is intended to serve.

...і для різних країн світу!...

Джерело: <https://americanlibrariesmagazine.org/2016/05/02/library-systems-report-2016/>

Впровадження відкритої АБІС Koňá

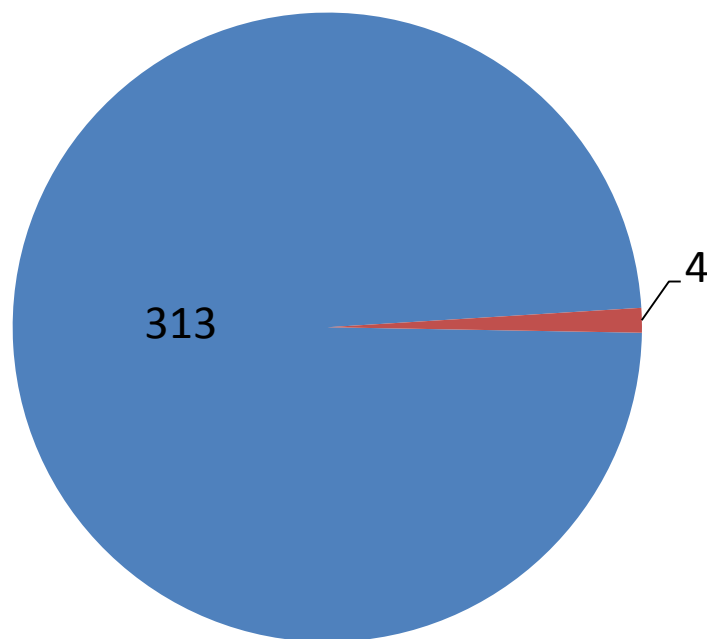
Джерело: <http://librarytechnology.org/map.pl?ILS=Koha>

ОДНАК,
ЧОМУСЬ

99%

українських
бібліотек
використовують
виключно
комерційні АБІС

Відкриті АБІС у бібліотеках ВНЗ

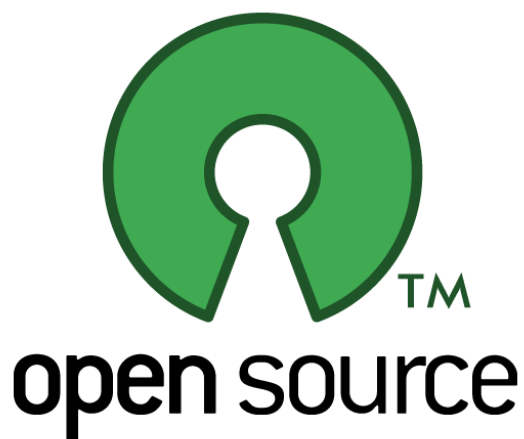

- Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
- Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
- Львівська Богословська Семінарія
- Донецький Християнський університет

Що дали комерційні АБІС бібліотекам України?

- Дозволили реалізувати амбітні спільні проекти?
- Зекономили кошти і без того кучих бюджетів?
- Покращили інформаційну безпеку країни?
- Повернули користувачів у читальні зали?

Відкриті та безкоштовні АБІС

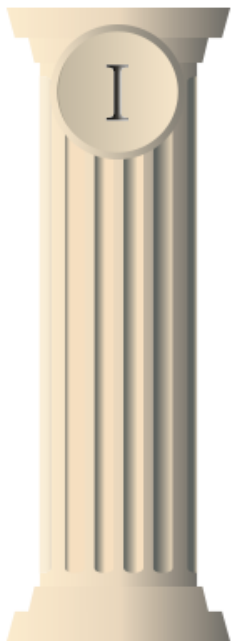

- Jayuya <http://jayuyails.free.fr>
- Koha <http://www.koha.org>
- NewGenLib <http://www.verussolutions.biz>
- OPALS <http://opals-na.org>
- OpenBiblio <http://openbiblio.sourceforge.net>
- Evergreen <http://www.open-ils.org>
- PMB <http://www.sigb.net>

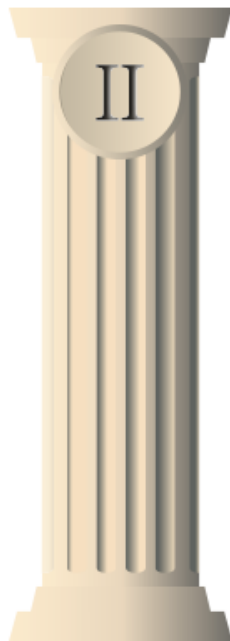
Основні переваги відкритих АБІС

- Безкоштовне та легальне поширення, використання, доопрацювання;
- Модульний принцип побудови ПЗ з використанням міжнародних стандартів;
- Швидка процедура тестування та вдосконалення системи;
- Підтримка безперебійної роботи системи «власними силами».

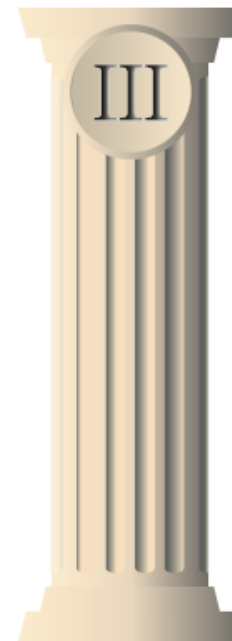
Що дасть нам відкрита АБІС

Назавжди
ваша

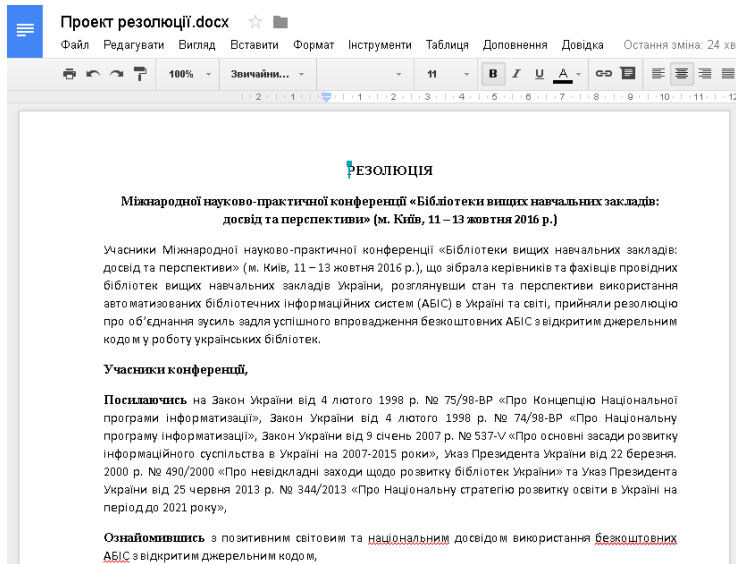

Робимо
разом

Безкоштовно
для всіх

**ЩО НАМ ДЛЯ ЦЬОГО
ПОТРІБНО ЗРОБИТИ**

- Провести **перепис** бібліотечних фахівців, які готові випробувати та впроваджувати відкриті АБІС

- Створити українськомовний **веб-сайт** на якому була б доступна уся інформація щодо тонкощів впровадження відкритих АБІС

- Розгорнути **віртуальний сервер** для тестування бібліотеками України можливостей відкритих АБІС

```
[*] area of parallelogram.c  area of trapezium.c
1  #include<stdio.h>
2  int main()
3  {
4      double side1, side2 , h , area=0;
5      printf("Enter side1 of trapezium : ");
6      scanf("%lf",&side1);
7
8      printf("\n\nEnter side2 of trapezium : ");
9      scanf("%lf",&side2);
10
11     printf("\n\nEnter height of trapezium : ");
12     scanf("%lf",&h);
13
14     area = (0.5 + (side1 + side2) * h);
15     printf("\n\nArea of Trapezium is : %lf",area);
16
17
18     return 0;
19 }
```

- Визначитись, яка з доступних відкритих АБІС найкраще відповідає потребам українських бібліотек та встановити, які з модулів потребують окремої розробки, чи доопрацювання

- Оцінити фінансові затрати, що пов'язані з розробкою та доопрацюванням модулів АБІС для пошуку цільової державної, грантової та фандрейзингової підтримки

- Представлення усіх доопрацьованих модулів у **відкритому доступі** під ліцензією GNU General Public License

Міжнародна науково-практична конференція
«БІБЛІОТЕКИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ:
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ»
(м. Київ, 11 – 13 жовтня 2016 р.)

**M. MAKSYMOVYCH
SCIENTIFIC
LIBRARY**

Текст резолюції

АБИС Koha

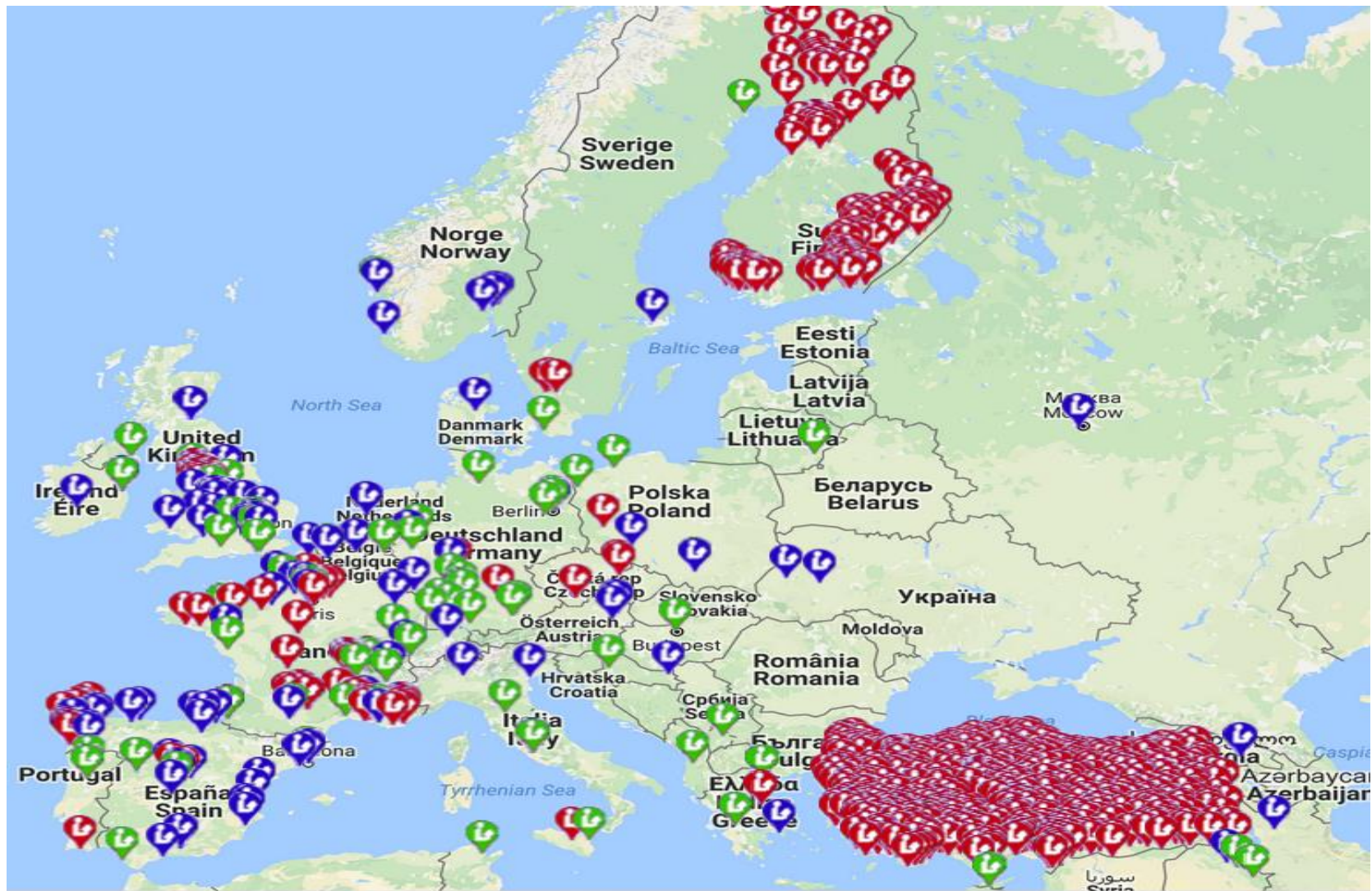

Розповсюдження Коґа

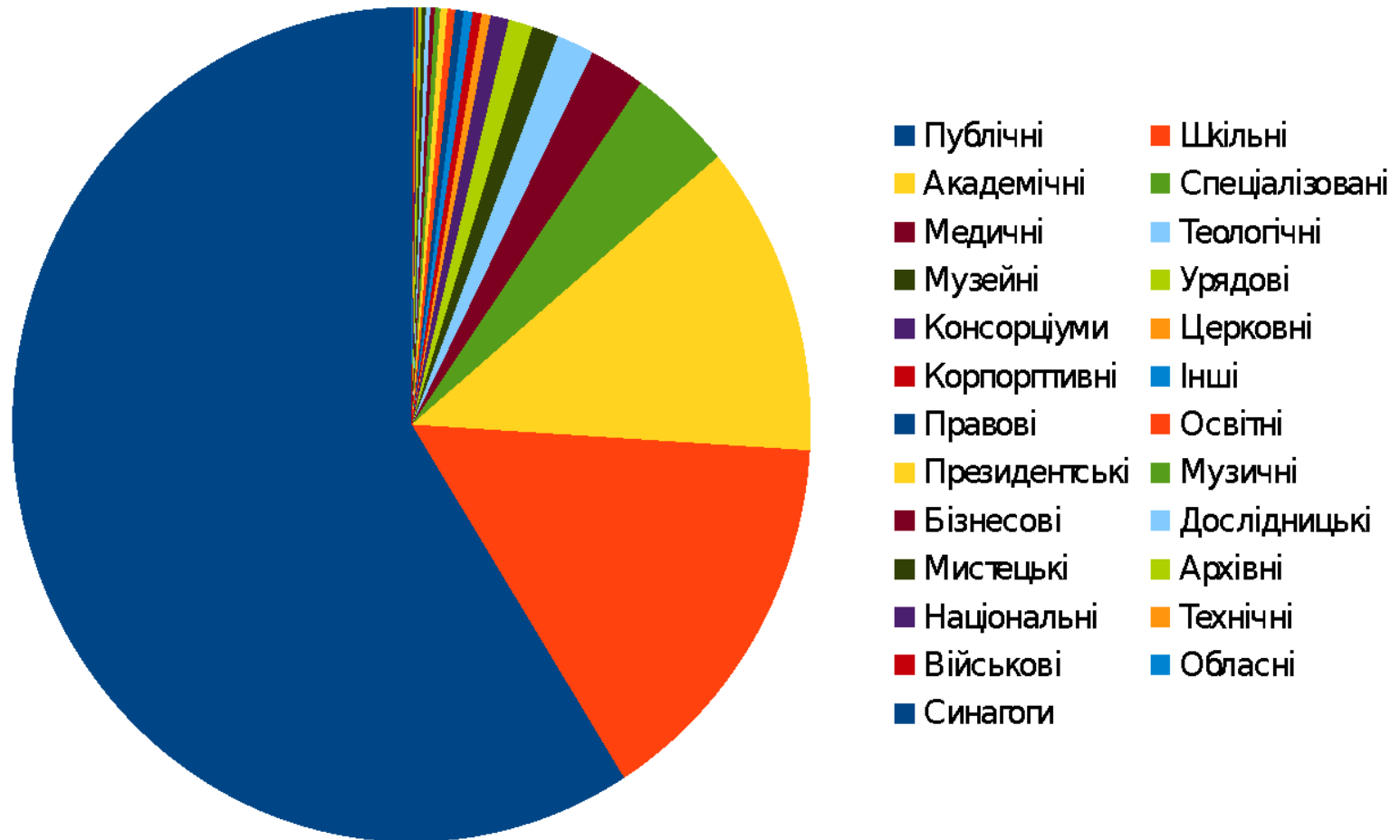

Від 4 000 до 10 000 бібліотек у світі

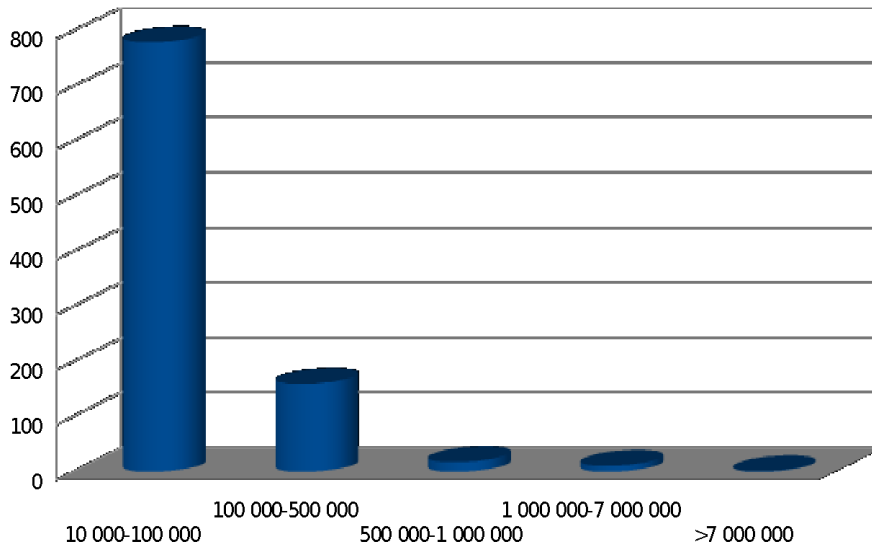
У Європі

Розповсюдження за типами бібліотек

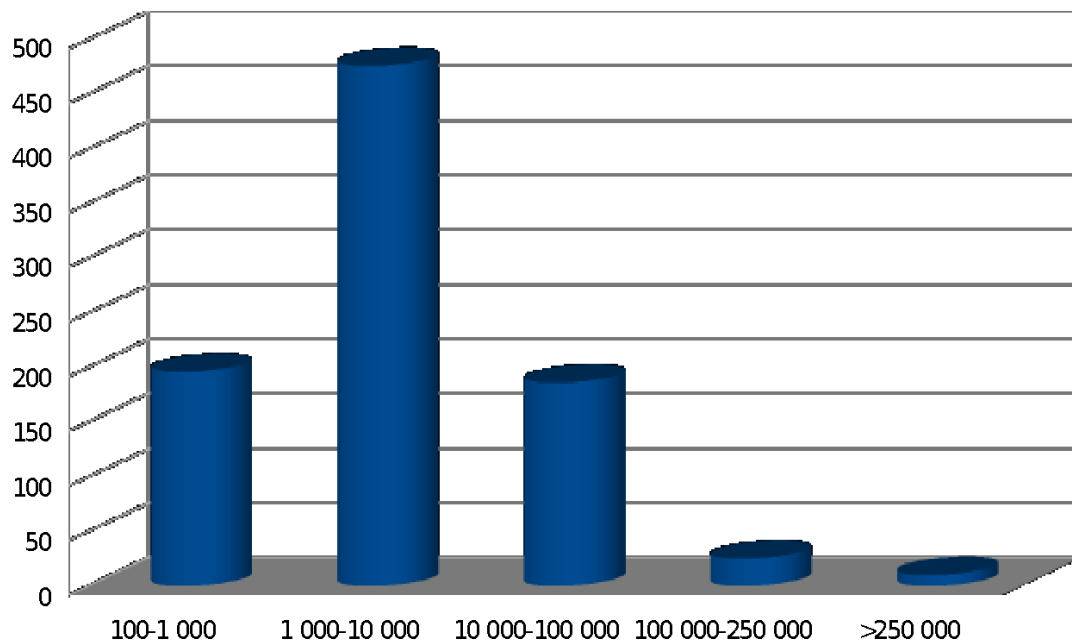

За обсягом фондів

Фонди	Бібліотеки
10 000-100 000	780
100 000-500 000	160
500 000-1 000 000	18
1 000 000-7 000 000	11
>7 000 000	1 (Національна бібліотека Венесуели)

За читачами

Читачі	Бібліотеки
100-1 000	196
1 000-10 000	476
10 000-100 000	186
100 000-250 000	25
>250 000	10

Спільноти, консорціуми, асоціації бібліотек з АБІС

1126 публічних бібліотеки у Туреччині
(централізований проект з 14 000 000 примірників).

Активні групи в Італії, Греції (у 2014 Національна бібліотека Греції перейшла на АБІС Koħa), Польщі, Туреччині, Пакистані, Франції, США, Швеції. Індії, Англії, Бельгії, Чехії, Тайваню, Бангладешу, Малайзії, Хорватії, Німеччині, Ірландії, Австралії, Новій Зеландії...

Півніноамериканська група користувачів АБІС Коґа

Щорічні конференції

KohaCon2016 в Греції:

Відкритий джерельний код

Вільне та відкрите програмне забезпечення (ВВПЗ) надає користувачу права:

- запускати програму;
- вивчати та змінювати її початковий код відповідно до власних потреб;
- вільно розповсюджувати копії програми;
- розповсюджувати модифіковані версії програми.

Вже активно використовується у бібліотеках:

- браузери, редактори...
- веб-сайти бібліотек
- сервери, бази даних
- електронні архіви
- ...

Koha: інтерфейс читача

Шукати

Вперед

Возик

Списки

Детальніший пошук | Перегляд за класифікацією | Останні коментарі | Хмара міток | Найпопулярніші заголовки

☒ Звичайний вигляд ☐ Перегляд у MAPK ☐ Перегляд у ISBD

Johann PuluJ Ratsel des universaien Talents / Gajda Roman, Plazko Roman

Основний автор-особа: [Gajda Roman](#)

Альтернативний автор-особа: [Plazko Roman](#)

Language: німецька.

Публікація: Львів : Євросвіт, 2001

Фізична характеристика: 264 с.

ISBN: 966-7343-04-9.

Список(и), у яких присутня ця одиниця: [Пулюй Іван Павлович](#)

Мітки з цієї бібліотеки:

Немає міток з цієї бібліотеки для цього заголовку.

[Додати](#)

середня оцінка: 0.0 (0 голосів)

Наявність у фондах (4)

[Примітки щодо заголовку](#)

[Коментарі \(\)](#)

[Зображення](#)

Розташування	Шифр зберігання	Стан	Дата очікування
Абонемент	53(09)/Г14 (Огляд полиці)	Доступно	
Абонемент	53(09)/Г14 (Огляд полиці)	Доступно	
Абонемент художньої літератури	53(09)/Г14 (Огляд полиці)	Доступно	
Читальний зап	53(09)/Г14 (Огляд полиці)	Доступно	

 [Друк](#)
 [Зберегти у Ваших списках](#)
 [Додати до Вашого возика](#)
[Додаткові пошуки](#)

Зберегти запис:

BibTeX

Вперед

Поділитися   [Твіт](#)

Коґна: можливості інтерфейсу читача

- Простий та розширений пошук
- Єдине вікно пошуку
- Фільтрування результатів пошуку за різними параметрами (рік, автор, заголовок...)
- Відображення результатів пошуку за релевантністю
- Експорт записів у популярних бібліографічних форматах BibTeX, RIS, MarcXML, MODS, Dublin Core
- Збереження записів у кошику
- Постійна URL адреса записів каталогу для індексації пошуковими системами Google, Bing, Yahoo, Yandex
- Можливість зробити гіперпосилання до конкретного запису
- Гіперактивні елементи запису: автор, предмет...
- Локалізований інтерфейс
- Доступ без авторизації
- Створення сповіщень про нові надходження (RSS, email...)
- Підписка на повідомлення читачу від бібліотеки через email, SMS, тел.
- Збереження історії пошуку користувача
- Віртуальні списки (спільні/приватні)
- Замовлення і повернення документів безпосередньо з пошукового інтерфейсу
- Спеціальний інтерфейс для роботи зі смартфонів та планшетів
- Відображення поряд із записом зображень обкладинок документів
- «Підтягує» зображення обкладинок документів з Інтернет
- Підтягування додаткового вмісту (описи, рецензії тощо) з Інтернет (зокрема Open Library, Syndetics, Baker & Taylor, LibraryThing, Novelist Select and iDreamBooks)
- Тегування записів
- Коментування записів
- Виставляння рейтингу (бали, зірочки) записам
- Підтримка записів у форматах MARC
- Кнопки інтеграції соціальних мереж
- Реєстрація у бібліотеці онлайн
- Правка облікового запису читача
- Пропозиції на придбання літератури
- Огляд каталогу за деревом класифікаційного індексу (УДК, ББК і т.д.)
- Хмара міток/термінів
- Рейтинг найбільш популярних матеріалів
- Функціональність CMS (новини)
- Функціональність „цитата дня“

Коха: інтерфейс бібліотекаря

[Обіг](#) [Відвідувачі](#) [Пошук](#) [Возик](#) [Більше ▾](#)

Абонемент ([Вибір бібліотеки](#)) | dubyk ([Вихід](#)) | [Довідка](#)

Ввести номер квитка відвідувача або частину прізвища:

[Видача](#) [Повернення](#) [Пошук за відвідувачами](#) [Пошук у каталозі](#)

Домівка

Новини

Ласкаво просимо до Коха

Ласкаво просимо до Коха. Коха є повнофункціональною АБІС з відкритими джерельними текстами. Розроблена спочатку в Новій Зеландії компанією Katipo Communications Ltd і вперше випущена у січні 2000 року для бібліотечного консорціуму Хороунеа. Коха на даний час підтримується групою постачальників програмного забезпечення та фахівцями з бібліотечних технологій зі всієї земної кулі.

[Вивішено 28/05/2008](#) [Редагувати](#) | [Вилучити](#) | [Нове](#)

Що далі?

Тепер, коли Ви встановили Коха, що ж далі? Ось деякі пропозиції:

- [Читайте документацію про Коха](#)
- [Читайте/пишіть на Коха Wiki](#)
- [Читайте і беріть участь в обговореннях](#)
- [Рапортуйте про недоліки Коха](#)
- [Подавайте патчі для Коха, використовуючи Git \(система контролю версій\)](#)
- [Чат користувачів та розробників Коха](#)

Обіг

Відвідувачі

Детальніший пошук

Списки

Каталогізація

Авторитетні джерела

Серіальні видання

Надходження

Звіти

Керування Коха

Інструменти

Про АБІС Коха

[Українська](#) [Русский](#) [Français](#) [English](#) [Deutsch](#)

Кoнa: можливості інтерфейсу бібліотекаря

Обіг, циркуляція, книговидача

- Книговидача через зчитувач штрихкодів чи вручну
- Календар неробочих днів, обчислення дат повернення, підрахунок пені
- Режим авто-повернення через книжковий ящик
- Можливість «прощати» пеню при поверненні
- Утворення набору резервувань згідно вашого розкладу
- Резервування примірників для курсів
- Офлайн обіг для Windows та/чи Firefox
- Встановлення, призупинення та скасування резервування для читачів
- Переміщення екземплярів між підрозділами
- Правила обігу, резервування та пені окремі для кожного підрозділу
- Підтримка декількох бібліотек на одній платформі
- Інвентаризація зібрань
- Підключення POS
- Зв'язок з компаніями управління зібраннями
- Модуль веб-орієнтованої самотійної видачі
- Книговидача за ключовим словом, шифром, заголовком і т.п.
- Підтримка грошових одиниць, курсів валют

Коha: можливості інтерфейсу бібліотекаря

Робота з читачами

- Пакетне завантаження читачів
- Завантаження світлин читачів (пакетно чи індивідуально)
- Утворення читацьких квитків
- Пакетна модифікація читачів
- Звіти з обігу для підрозділу
- Пошук відвідувача за телефоном, електронною поштою, прізвищем та іменем тощо
- Перегляд читачів за алфавітом
- Долучення дітей до їхніх батьків та перегляд книговидач сім'ї на одному екрані
- Встановлення правил для заборони книговидачі дітям невідповідного вмісту
- Додаткові поля у облікових записах читачів з можливістю пошуку за ними

Коha: можливості інтерфейсу бібліотекаря

Каталогізація

- Додавання бібліографічних й авторитетних записів пакетним завантаженням
- Додавання бібліографічних й авторитетних записів з вбудованого пошуку Z39.50
- Додавання бібліографічних й авторитетних записів за допомогою клієнта OCLC Connexion
- Додавання бібліографічних й авторитетних записів за допомогою звичайної каталогізації
- Додавання й зміна примірників окремо й групою
- Зв'язування з авторитетними записами
- Дублювання бібліографічних записів для створення подібних
- Каталог відповідає правилам AACR2 або RDA
- Створення користувацьких шаблонів з типовими значеннями для ефективної каталогізації
- Вбудовані посилання на довідку з MARC-каталогізації Бібліотеки Конгресу чи іншу
- Створення бічних та штрихкодних наклейок
- Пакетна зміна та вилучення записів
- Створення загальнодоступних списків біб-записів у бібліотеці
- Підтримка UNIMARC
- Підтримка UKPMARK
- Підтримка RUSMARC
- Підтримка MARC21

Коha: можливості інтерфейсу бібліотекаря

Звіти

- Повний доступ до усіх даних, що зберігаються в базах даних; написання звітів за запитом
- Налаштовувані звіти
- Легке виконання будь-якого підготовленого звіту в будь-який час
- Групування звітів за підрозділами, категоріями чи довільними налаштовуваними критеріями
- Відбір звітів для запуску їх для конкретних типів примірників, підрозділів, категорій читачів, термінів та багато іншого
- Пошук серед звітів для легкого доступу
- Журналювання основних дій за модулями та перегляд

Коha: можливості інтерфейсу бібліотекаря

Надходження

- Ведення бюджетів та коштів
- Дублювання бюджетів й коштів на наступний рік
- Відслідковування усієї інформації постачальника
- Замовлення з файлів постачальника
- Замовлення за допомогою EDI
- Замовлення кількох примірників
- Замовлення примірників існуючих записів
- Замовлення за допомогою функції пошуку Z39.50
- Відстеження статусу замовлення
- Створення звітів про запізнення та претензійних листів
- Відстеження обтяжень бюджету та витрат
- Створення примірників «на замовлення», щоб дозволити користувачам розміщати резервування
- Прийом пропозиції на придбання та повідомлення користувачів про рух примірника у процесі надходження
- Імпорт та накладення попередньо-оброблених записів

Кoнa: можливості інтерфейсу бібліотекаря

Періодика

- Створення підписок з моделлю повного прогнозування надходжень
- Прийом випусків по одному або пакетом
- Штрихкування серіальних видань при отриманні (за бажанням)
- Створення звітів про затримку випусків та претензійних електронних листів
- Перегляд повної історії серіального видання
- Друк списків маршрутизації для кожної підписки
- Дублювання передплат для кількох підрозділів
- Частота нумерації та шаблони залежно від бібліотеки

Коha: можливості інтерфейсу бібліотекаря

Керування

- Повний доступ до адміністративних функцій
- Понад 400 системних налаштувань
- Повна матриця правил обігу та пені для кожного підрозділу
- Встановлення Ваших власних підрозділів, типів примірників, поличних розташувань і т.п.
- Створення випадających меню для використання в каталогізації, управлінні відвідувачами та обробці рахунків
- Введення/зміна серверів Z39.50

Коha: можливості інтерфейсу бібліотекаря

Система

- Необмежені SIP2 з'єднання
- Функціональність LDAP
- База даних MySQL
- Робота з продуктами RFID та столами самостійної видачі
- Вбудований сервер OAI-PMH
- Вбудований сервер Z39-50
- Інтерфейс доступу до даних ILS-DI
- Відкритий джерельний код!
- Немає зав'язки на одному постачальнику, виробнику

Коґа: адаптація в Україні

Зроблено	Заплановано
<ul style="list-style-type: none">Переклад українською інтерфейсів читача та бібліотекаря (частково)	<ul style="list-style-type: none">Завершити переклад інтерфейсів бібліотекаря і читача
<ul style="list-style-type: none">Українські таблиці UNIMARC (УкрМарк), MARC21	<ul style="list-style-type: none">Вдосконалити модуль комплектування для підтримки бухгалтерської звітності
<ul style="list-style-type: none">Допоміжні таблиці українською	<ul style="list-style-type: none">Демонстраційний сайт АБІС Коґа з українським інтерфейсом
<ul style="list-style-type: none">Інструкції українською з встановлення та налаштування	<ul style="list-style-type: none">Веб-сайт української групи користувачів АБІС Коґа
<ul style="list-style-type: none">Короткі керівництва українською користувача та адміністратора	<ul style="list-style-type: none">Шаблони виводу та друку, адаптовані для України

Подальші кроки

- Створення країнської групи/асоціації/консорціуму користувачів АБІС KoHa
- Реалізовувати подальші кроки з адаптації АБІС KoHa для бібліотек України
- Вимагати державної підтримки для відкритого й вільного програмного забезпечення у роботі бібліотек

Дякуємо за увагу

АБІС, вільна як кошенята